

φ' ἀχαμνύνη Ἀπύρανθ. Βάλον νερὸν 'ς σὸ φαεῖν ἀς χαμνύν' Τραπ. Χαλδ. Ἐχάμνυνεν τὸ φαεῖν αὐτόθ. 5) Καταπραῦνο καὶ ἀμτβ. καταπραῦνομαι Πόντ. (Κερασ.)

Πβ. ἀχαμνεύω, ἀχαμνιάζω, ἀχαμνίζω, ἀχαμνυέσκω, ἀχαμνώνω.

ἀχαμνερδος ἐπίθ. Πελοπν. (Μάν.) —(Νουμᾶς 154,4).

'Εκ τοῦ ἐπιθ. ἀχαμνὸς καὶ τῆς καταλ. -ερδος.

'Αδύνατος, ίσχνός ἔνθ' ἀν.: Μαστάρια ἀχαμνερὰ (Νουμᾶς ἔνθ' ἀν.) Συνών. Ιδ. ἐν λ. ἀχαμναδύνατος.

ἀχαμνεύω Πελοπν. (Μάν.) —Λεξ. Δημητρ.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. ἀχαμνός.

Καθιστῶ τι ἀχαμνόν, ἀδύνατον ἔνθ' ἀν.: Τὸν ἀχάμνεψε ἥ πεινα Μάν. Μὲ τὸν ἀσβέστη ποῦ βανες ἀχάμνεψες τὸ κλῆμα Λεξ. Δημητρ. Καὶ ἀμτβ. ἀδυνατίζω, ἀπισχναίνομαι Πελοπν. (Μάν.): Τὰ πρόβατα δόσο πάνε καὶ ἀχαμνεύοντες. Πβ. ἀχαμνένω.

ἀχάμνη ἡ, Σίφν.

'Εκ τοῦ φ. ἀχαμνῶ, δι' δ ιδ. ἀχαμνίζω.

Δυσεντερία.

ἀχάμνητα ἡ, Θήρ.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. ἀχαμνὸς καὶ τῆς καταλ. -ητα.

'Αδυναμία, ἀτονία, ίσχνότης. Συνών. ἀδυναμία 1, ἀδυνασία 1, ἀδυνατία 1, ἀχάμνη 1, ἀχαμνίλα 1, ἀχάμνησι 1, ἀχάμνησμα 3, ἀχαμνισμός, ἀχαμνοσύνη.

ἀχάμνητα ἡ, Χαμνία Πόντ. (Άμισ. Κοτύωρ. "Οφ. Τραπ. Χαλδ.) ἀχάμνη Εῦβ. (Κύμ.) "Ηπ. (Ζαγόρ. Πρέβ.) Θήρ. Κέρκ. Μῆλ. Πελοπν. (Άνδροῦσ. Αρκαδ. Καλάβρυτ. Κορινθ. Μάν. Μεσσ.). Στερελλ. (Αίτωλ. Ναύπακτ.) κ.ά. —ΑΒαλαωρ. "Εργα 2,59 —Λεξ. Μ' Εγκυκλ. Δημητρ. ἀχαμνὴ Λέσβ. (Άγιασ.) Πελοπν. (Τρίκκ.) —Λεξ. Μπριγκ.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. ἀχαμνός. Τύπ. ἀχαμνία παρὰ Σομ.

1) 'Ατονία, ἀδυναμία, ίσχνότης Εῦβ. (Κύμ.) "Ηπ. (Ζαγόρ. Πρέβ.) Θήρ. Κέρκ. Λέσβ. (Άγιασ.) Μῆλ. Πελοπν. (Άνδροῦσ. Αρκαδ. Καλάβρυτ. Κορινθ. Μάν. Μεσσ. Τρίκκ.) Στερελλ. (Αίτωλ. Ναύπακτ.) —ΑΒαλαωρ. ἔνθ' ἀν. —Λεξ. Μπριγκ. Μ' Εγκυκλ. Δημητρ.: 'Απ' τὴν ἀχάμνηα κοντεύει νὰ ψοφήσῃ Μεσσ. Δὲ μπονρεῖ νὰ πιρπατήσῃ ἀπ' τ' ν ἀχάμνηα Ναύπακτ. 'Πὶ τ' ν ἀχάμνηα ἔγοντα τὰ γόνατα δ' Αγιάσ. Στέκει δὲ στέκει ἀπὸ τὴν ἀχάμνηα Μῆλ. "Η ἀχάμνηα τοῦ προσώπου σ' μ' λέει τ' ν ἀρρώστηα σ' Ζαγόρ. "Ητανε οὐλό ἀχάμνηα τὸ κρεας Τρίκκ. || Γνωμ. 'Η ἀρρώστηα φέροντες τὴν ἀχάμνηα κ' ἡ ἀχάμνηα τὴν ἀρρώστηα Λεξ. Δημητρ. || Ποίημ.

Τρανίζου κρύψε τα 'κεῖνα τὰ χέρια,
ἀπ' τὴν ἀχάμνηα τους λέσ κ' εἰν' μαχαίρια

ΑΒαλαωρ. ἔνθ' ἀν. Συνών. Ιδ. ἐν λ. ἀχάμνητα. 2)

'Η νόσος τῦφος Πόντ. (Άμισ. Κοτύωρ. "Οφ. Τραπ. Χαλδ.): 'Επιάσεν ἀτονή χαμνία Κοτύωρ. Χαλδ. Επιάστα ἀσ' σὴ χαμνίαν Τραπ.

ἀχαμνιάζω Πελοπν. (Μαζαίκ.)

'Εκ τοῦ ούσ. ἀχάμνηα. Πβ. μεσν. χαυνιάζω.

Γίνομαι ἀχαμνός, ἀδυνατίζω: 'Αχαμνιάζοντα πράματα. Πβ. ἀχαμνένω.

ἀχαμνίζω, χαμνίζω Καππ. (Σινασσ.) Κύπρ. Ρόδ. Σίφν. κ.ά. χαμνίζου Εῦβ. (Κύμ.) χαμνίν-νου Λυκ. (Λιβύσσ.) ἀχαμνίζω Κρήτ. Πελοπν. (Καλάβρυτ. Κορινθ. Μάν. Μεσσ.). Σίφν. Χίος κ.ά.—Λεξ. Μπριγκ. Δημητρ. ἀχαμνίζου Εῦβ. (Κύμ.) Θράκ. (Άδριανούπ. ΑΙν. Σουφλ.) Ιμβρ. Μακεδ. (Ζουπάν. Καστορ. Σισάν. Χαλκιδ.) κ.ά. ἀχαμνῶ Κύπρ. Μακεδ. (Κοζ.). ἀχαμνίζου Εῦβ.

(Κουρ.) Μέσ. χαμνίσκομαι Πόντ. (Οιν.) χαμνίσκομαι Πόντ. (Κερασ.) Τραπ.

Τὸ μεσν. ἀχαμνίζω, δ ἐκ τοῦ ἀχαμνίζω < χαῦνος. Βλ. Δουκ. Append. ἐν λ. κέρομα.

A) 'Ενεργ. 1) Κάμνω τι χαῦνον, χαλαρόν, χαλαρώνω Θράκ. (ΑΙν.) Καππ. (Σινασσ.) Κρήτ. Κύπρ. Λυκ. (Λιβύσσ.) Πελοπν. (Καλάβρυτ. Κορινθ. Μάν.) Χίος κ.ά.—Λεξ. Δημητρ.: Χάμνισα τὸ σκοινὶ Καλάβρυτ. Χάμνα τὲς κόρτες τοῦ δκιολιοῦ Κύπρ. 'Αχάμνισα τὸ ζουνάρι μου Μάν. 'Αχαμνισμένον δ-δοινίν Κύπρ. Διὰ τὴν σημ. πβ. Διγεν. 'Ακρίτ. ἐν Λαογρ. 9,344 «παρευθὺς ἐπέζευσεν καὶ ἀχαμνίζει τὴν ζώνην του». Συνών. ἀναχλένω, ἀποχαλαρώνω, ἀχαμνώνω, ξεσφίγγω. Καὶ ἀμτβ. γίνομαι χαλαρός, χαλαρώνωμαι Κύπρ. Χίος κ.ά.: 'Εχάμνισε τὸ σκοινὶ Χίος. 'Εχαμνίσαν οἱ κόρτες τοῦ δκιολιοῦ Κύπρ. 2) Καθιστῶ τι ίσχνόν, ἀδύνατον Λεξ. Δημητρ.: Τὸν ἀχάμνισε ἡ ἀρρώστηα. Καὶ ἀμτβ. γίνομαι ίσχνός, ἀδυνατίζω Εῦβ. (Κουρ. Κύμ.) Θράκ. (ΑΙν.) Ιμβρ. Καππ. (Σινασσ.) Κρήτ. Κύπρ. Λυκ. (Λιβύσσ.) Πελοπν. (Καλάβρυτ. Κόρινθ. Μάν. Μεσσ.) Σίφν. Χίος κ.ά.—Λεξ. Μπριγκ. Δημητρ.: 'Αχάμνισε ἀπὸ τὴν ηστεία Κύπρ. 'Αχάμνιτος πὸ τὴ συλλογὴ Κουρ. 'Ἐν δτάσια τὸ χτηνόν μου φέτι τοῦ ἐχάμνισεν Κύπρ. 'Αχαμνίζει τ' δζῷ δοσ πηγαίνει Κρήτ. Συνών. Ιδ. ἐν λ. ἀτονίαζω.

3) 'Απολύω, ἀφίνω ἐλεύθερον Κρήτ. Κύπρ. Ρόδ.: Χάμνα τὸ πουλ-λίν νὰ φύη Κύπρ. Χάμνα τὰ χτηνὰ νὰ βοδ-θηθοῦν μέσ' σ τὰ χωράφικα αὐτόθ. || 'Ασμ.

Τδαι χάμνα με ποὺ τὰ μαλλὶ τδαι πιάσ' με ποὺ τὰ δέρκα

Κύπρ. Διὰ τὴν σημ. πβ. Πρόδρομ. 1,88 «χαμνίζει τὸ σκουπόρροαβδον, τὴν θύραν παρανοίγει» 3) Χύνω, ἐπὶ θύρων Μακεδ. (Κοζ.): Παίρν' τον γιούμ' κι τ' ἀχαμνάει. 4) 'Επι φυτῶν, βλαστάνω CFauriel Chants popul. 248: 'Ασμ.

Κ' ἡ πατερίτσα ήταν χλωρὴ κι ἀχάμησε κλωνάρι.

4) 'Εγκαταλείπω, ἀποπέμπω Κύπρ.: 'Ασμ.

'Εχάμνισε τὴν κάλην τον τοῦ ἄλ-λην πααίν-νει νά βρη.

5) Πέμπω, στέλλω Μακεδ. (Ζουπάν. Καστορ. Σισάν.): Μ' ἀχάμησιν νὰ πάου νὰ βρῶ τὰ βόδια Σισάν. 3) Παροϊμᾶ, παροτρύνω, ἐπὶ κυνῶν Μακεδ. 6) 'Εκτείνω, ύψων τὴν χεῖρα Θράκ. (Σουφλ.): 'Αχάμ'αι νὰ πιάσ' - νὰ βαρέος κττ. 7) Κάμνω τι θύραρέστερον Θράκ. (Άδριανούπ.) Ιμβρ. Κύπρ. Ρόδ. κ.ά.: 'Εχάμνισα τὸ ζυμάρι Κύπρ. Χαμνίζω τὸν πηλὸν αὐτόθ. Καὶ ἀμτβ. καθίσταμαι θύραρέστερος Θράκ. (Άδριανούπ.) Κύπρ. Ρόδ. κ.ά.: Κάτι εγειρες μέσ' σ τὸ φαεῖν τοῦ ἐχάμνισεν Κύπρ. Βάλε νερὸ δον τὸ ζυμάρι νὰ χαμνίσῃ Ρόδ. Συνών. ἀπολύω 16. 8) 'Αμτβ. χειροτερεύω, ἐπὶ δισθενοῦς Θράκ. (Άδριανούπ.)

B) Μέσ. 1) Προσβάλλομαι υπὸ σοβαρᾶς ἀσθενείας, νοσῶ ἐπικινδύνως Μακεδ. (Χαλκιδ.) 2) Χασμῶμαι Πόντ. (Οιν.) 3) Ναρκοῦμαι, νωθροῦμαι Πόντ. (Τραπ.) 4) Προσβάλλομαι υπὸ τύφου Πόντ. (Κερασ.)

ἀχαμνίλα ἡ, Εῦβ. (Κουρ.) —Λεξ. Δημητρ.

'Εκ τοῦ φ. ἀχαμνὸς καὶ τῆς καταλ. -ίλα.

1) 'Αδυναμία, ίσχνότης ἔνθ' ἀν. Συνών. Ιδ. ἐν λ. ἀχάμνητα. 2) 'Οσμὴ ἀπάχου κρέατος Εῦβ. (Κουρ.): Τὸ κρέας μυρίζ-ζει ἀχαμνίλα.

ἀχαμνισι ἡ, Νάξ. (Άπύρανθ.) Χίος—Λεξ. Δημητρ.

'Εκ τοῦ φ. ἀχαμνίζω.

1) 'Αδυναμία, ἀτονία Χίος —Λεξ. Δημητρ. Συνών. Ιδ. ἐν λ. ἀχάμνητα. 2) Διάρροια Νάξ. (Άπύρανθ.) Χίος—Λεξ. Δημητρ.: "Ηφαες ἡ ἀχαμνισι τ' ἀδερά δον 'Απύρανθ.

ἀχαμνισμα τό, χάμνισμα Πελοπν. (Μάν.) χάμνισμαν Κύπρ. Λυκ. (Λιβύσσ.) κ.ά.—Λεξ. Μπριγκ. ἀχαμνισμα